

עפ"ג 39098/05/14 - מאיר ביטון, נגד מדינת ישראל

בית המשפט המחוזי בחיפה

25 יוני 2014

עפ"ג 39098-05-14 ביטון נ' פרקליטות מחוז חיפה - פלילי

בפני הרכב כב' השופטים:

רון שפירא, סגן נשיא [אב"ד]

אברהם אליקים

בטינה טאובר

מאיר ביטון, ת"ז 023013626

המערער

נגד

מדינת ישראל

המשיבה

פסק דין

השופטת ב' טאובר:

הערעור בתמצית

1. בפנינו ערעור על פסק דינו של בית המשפט השלום בקריות (כבוד השופטת הבכירה ר. לאופר), מיום 06.04.14 שניתן במסגרת ת"פ 11486-03-12, (להלן: "**בית המשפט קמא**").
2. המערער הורשע לאחר הודאתו בעובדות כתב אישום שתוקן במסגרת עסקת טיעון, (להלן: "**כתב האישום המתוקן**"), בביצוע עבירות של הגשת דו"ח וידיעות לא נכונים, לפי סעיף 217 לפקודת מס הכנסה (נוסח חדש), התשכ"א-1961, (להלן: "**הפקודה**").
3. על רקע הרשעתו, הוטלו על המערער 7 חודשי מאסר על תנאי למשך שנתיים לבל יעבור המערער כל עבירה מן העבירות בהן הורשע; קנס בסך של 75,000 ₪ שישולם ב- 10 תשלומים חודשיים שווים החל מיום 28.05.14 או 7 חודשי מאסר תמורתו וחתימה על התחייבות עצמית בסך של 10,000 ₪ להימנע מביצוע עבירות מן העבירות בהן הורשע במשך שנתיים.
4. הערעור מופנה הן לעניין הרשעתו של המערער והן לעניין גובה הקנס שהוטל עליו.

כתב האישום וההליך בבית המשפט קמא

5. ביום 10.11.13 הגיעו הצדדים להסדר טיעון במסגרתו הוגש כאמור כתב אישום מתוקן. מעובדות כתב האישום המתוקן, עולה, כי בשנת המס 2005, עבד המערער כקבלן שיפוצים עצמאי. בשנת המס הנ"ל הגיש המערער דו"ח בהתאם לפקודה, ובו הצהיר על הכנסות בסך של 631,217 ₪. בפועל למערער נבעו הכנסות נוספות מעבודתו בסך של 292,360 ₪ אשר עליהם לא דיווח במסגרת הדו"ח שהגיש. במעשיו המתוארים, ערך המערער דו"ח לא נכון שכלל הצהרה על הכנסה בחסר ללא הצדק סביר.

6. בד בבד עם תיקון כתב האישום, חזר בו המערער מכפירתו, ובהסכמת הצדדים הופנה לקבלת תסקיר שירות המבחן, אשר נדרש ליתן המלצה אף בשאלת הרשעתו/אי הרשעתו של המערער בעבירה נשוא כתב האישום המתוקן. למען הסר ספק, הבהיר בית המשפט קמא למערער, כי אין בעצם הפנייתו לקבלת תסקיר בטרם הכרעת דינו משום הבעת עמדה כלשהי של בית המשפט הן לעניין הרשעתו/אי הרשעתו והן לעניין העונש שייגזר עליו בתום ההליך.

7. ביום 17.03.14 התקבל תסקיר שירות המבחן בעניינו של המערער. מהתסקיר עולה, כי המערער הינו בן 46, נשוי בשנית ואב לשלושה ילדים בני 3, 6 ו-22, המתגורר יחד עם אשתו ושני ילדיו הצעירים בדירת אשתו השנייה. עוד עולה מהתסקיר, כי לאחר שחרורו מהצבא פתח המערער עסק עצמאי בתחום הבניין בו הוא עובד עד היום.

קצינת המבחן התרשמה, כי המערער נטל אחריות חלקית לביצוע העבירה בה הואשם, תוך שציין בפניה, כי המדובר בטעות ולא במעשה מכוון. לצד זאת, ציינה קצינת המבחן, כי מעורבותו של המערער בעבירה נשוא כתב האישום המתוקן, נבעה בין היתר ממצוקה רגשית בה היה שרוי המערער אותה עת על רקע משבר הגירושין מאשתו הראשונה ולא מתוך דפוסים עברייניים.

לבסוף, על רקע התרשמותה של קצינת המבחן, כי ככלל מנהל המערער אורח חיים נורמטיבי ואין בעברו הרשעות קודמות ולאור הנזק שעלול להיגרם להמשך עבודתו והפגיעה הצפויה ביכולת פרנסתו ככל שישורשע, המליץ שירות המבחן, לא להרשיע את המערער וביקש להסתפק בהטלת צו של"צ בהיקף של 150 שעות כעונש חינוכי.

8. ביום 19.03.14 התקיימה בפני בית המשפט קמא ישיבת טיעונים לעונש, במסגרתה נדרשו אף ב"כ הצדדים להתייחס לעניין הרשעתו/אי הרשעתו של המערער ולעניין העונש.

ב"כ המשיבה בטיעוניה בפני בית המשפט קמא, עמד על הרשעת המערער ועתר לגזירת עונש מאסר בפועל לתקופה שניתן לרצותה בעבודות שירות בצירוף מאסר על תנאי וקנס כספי. עוד במסגרת טיעוניה, הבהיר ב"כ המשיבה, כי חלקו של השיהוי בהגשת כתב האישום נבע מכך שבשנת 2008 נפתחה החקירה במס הכנסה בעקבותיה הגיש המערער בקשה לכופר, אך מאחר שסכום הכופר לא שולם הועבר התיק ביום 26.12.11 לפרקליטות וכתב האישום המקורי הוגש במרץ 2012.

מאידך, עתרה ב"כ המערער לאמץ את המלצת שירות המבחן ולהימנע מהרשעת המערער בהתחשב בין היתר בנסיבותיו האישיות, הבריאותיות והמשפחתיות.

9. ביום 06.04.14 ניתן פסק דינו של בית המשפט קמא. בית המשפט קמא סבר, על אף האמור בתסקיר שירות המבחן ועל רקע הכלל לפיו מי אשר נמצא אשם בביצוע עבירה, יורשע בדין, כי אין מקום והצדקה להימנע מהרשעתו של המערער. בהקשר זה הפנה בית המשפט קמא לשורה של פסקי דין המבטאים את הנזק שנגרם מביצוע עבירות כלכליות כגון אלה בהן הורשע המערער, וציין, כי ככל שמדובר באיזון שבין הנסיבות האישיות והאינטרס הציבורי שנפגע מביצוע העבירות מחייב הדבר הרשעתו של המערער.

10. אשר לגזירת עונשו של המערער, קבע בית המשפט קמא, כי מתחם העונש ההולם בעבירות מהסוג הנידון נע בין מאסר על תנאי למאסר בפועל בן 15 חודשים בצרוף ענישה נלווית. בית המשפט קמא קבע, כי בנסיבותיו של המערער, בהתחשב בתיקון כתב האישום, בהסרת המחל במלואו עוד טרם הגשת כתב האישום המקורי, בהודייתו של המערער אשר חסך זמן שיפוטי יקר וייתר שמיעת עדים, בשיהוי שחל בהגשת כתב האישום, בהשפעת העונש על המערער ומשפחתו, בהעדר עבר פלילי למערער ובשים לב למצבו הבריאותי, המשפחתי והכלכלי ניתן להימנע מלהטיל על המערער עונש מאסר ולו בדרך של עבודות שירות.

עם זאת ולשם האיזון, ראה בית המשפט קמא להכביד על המערער במישור הכספי, למען יבין את הפסול שבמעשיו.

11. המערער לא השלים כאמור עם פסק דינו של בית המשפט קמא ומכאן הערעור שבפנינו.

תמצית טענות הצדדים

12. בהודעת הערעור בכתב ובטיעונו בעל פה בפנינו ביום 12.06.14, עמד ב"כ המערער על נסיבותיו האישיות של המערער, וטען, כי המערער הופנה בהסכמת הצדדים לשירות המבחן על מנת שיבחן בין היתר את שאלת אי הרשעתו וייתן המלצתו בעניין. נטען, כי שירות המבחן המליץ אכן להימנע מהרשעתו של המערער ולהטיל עליו עבודות של"צ בהיקף של 150 שעות. עוד נטען, כי המערער הינו נעדר עבר פלילי אשר המקרה נשוא הערעור מהווה הסתבכותו הראשונה עם רשויות החוק.

ב"כ המערער טען, כי שגה בית המשפט קמא משלא נתן את המשקל הראוי לאותן נסיבות כמפורט לעיל, אשר יש בהן לגישתו כדי להביא לאי הרשעתו של המערער. בהקשר זה ציין ב"כ המערער, כי למערער אף הוצע כופר בסך של 120,000 ₪, אשר בשל מצוקה כלכלית, נבצר ממנו לשלמו. יחד עם זאת, נטען, כי עצם הצעת הכופר מלמדת, כי המשיבה הייתה נכונה להסתפק בכופר וכפועל יוצא מכך באי הרשעתו של המערער.

הוסיף וטען ב"כ המערער, כי העבירה נשוא הערעור בוצעה בשנת 2005 ואך בשל העובדה, כי החקירה נפתחה

בשנת 2008 לא נפל כתב האישום בגדרה של ההתיישנות. בהקשר זה ציין ב"כ המערער, כי בשנת 2005 נקלע המערער שלא בטובתו להליך גירושין קשה ומורכב, אשר השפיע על רגשותיו ועל מצבו הנפשי ואשר בעטיו חטא המערער ולא דיווח על מלוא הכנסותיו.

זאת ועוד, נטען, כי אף לגישת המשיבה אין עסקינן במקרה זה בעבירה לפי סעיף 220 לפקודה, שעניינה בעבירת מטרה וכוונה להתחמק מתשלום מס, אלא בעבירה המצויה במדרג הנמוך של עבירות המס. עוד נטען, כי המערער נטל אחריות למעשיו, והסיר את מלוא המחדל לאחר ההסדר עם פקיד השומה ובטרם הגשת כתב האישום. עוד ציין ב"כ המערער את תרומתו של המערער למדינה ולציבור באשר שירת כקצין בצה"ל ונשא תרומה גדולה לכל הציבור והקהילה.

עוד טען ב"כ המערער, כי שגה בית המשפט קמא עת יצא מנקודת הנחה, כי אין בהרשעת המערער כדי לפגוע בפרנסתו ובכלכלתו. בהקשר זה נטען, כי המערער עובד מול מוסדות ציבוריים לרבות עיריות בלבד והוא נדרש לעדכן במרשם הקבלנים את ההרשעות בתחום הפלילי, כך שכל שתיוותר ההרשעה בעניינו על כנה צפוי למערער נזק בלתי הפיך.

זאת ועוד, במהלך הדיון ביום 12.06.14, עמד אף המערער על נסיבותיו האישיות אשר הובילו אותו לביצוע העבירה, וטען, כי הדבר נעשה בטעות ולא בכוונה. כן טען המערער, כי מיד עם היוודעו על דבר ביצוע העבירה דאג הוא להסרת המחדל וחשב שבכך נסגר העניין, עד שנתגלה לו אחרת.

לבסוף טען ב"כ המערער, כי שגה בית המשפט קמא עת השית על המערער קנס גבוה. נטען, כי בנסיבות העבירה ובקיומם של כל הנימוקים לקולא בעניינו של המערער הקנס שהוטל עליו הינו מחמיר יתר על המידה כך שמן הראוי למתנו.

נוכח המפורט, עתר ב"כ המערער לבטל את הרשעת המערער, כן עתר למתן את רכיב הקנס שהושת על המערער.

13. ב"כ המשיבה טענה מאידך, כי דין הערעור להידחות. לעמדת ב"כ המשיבה, הלכה היא, כי עבריינות מס מביאה ככלל להרשעה. בהקשר זה הפנתה ב"כ המשיבה לרע"פ 7135/10 **יגאל חן נ' מדינת ישראל**, [פורסם בנבו], (03.11.10).

לגישת ב"כ המשיבה, מדובר בהליך מתמשך, אשר נמשך בחלקו בין היתר כתוצאה מכך שהמשיבה נתנה למערער את ההזדמנות להסיר את המחדלים ולשלם כופר. בפועל הכופר לא שולם ומשכך הגיע התיק לאחר מספר גלגולים לפרקליטות אשר הגישה כתב אישום.

ב"כ המשיבה טענה עוד, כי בניגוד לטענת ב"כ המערער אי תשלום הכופר הוא נתון שנוקף לחובתו של המערער,

כיוון שמקום בו המשיבה מעניקה הזדמנות, לא ניתן לטעון לאחר מכן, כי ההזדמנות לא נוצלה. הוסיפה וטענה ב"כ המשיבה, כי לא הוצגה כל אסמכתא לפגיעה הנטענת מהותרת מהרשעה על כנה.

יתרה מכך טענה ב"כ המשיבה, כי מתסקיר שירות המבחן עולה, כי המערער התקשה ליטול אחריות על מעשיו והשליך את האחריות על הגורמים המקצועיים, כך שנכון עשה בית המשפט קמא, עת נמנע מאימוץ המלצת שירות המבחן.

ב"כ המשיבה טענה, כי בפועל, כן ניתן ביטוי בגזר הדין לעניין הכופר. עוד נטען, כי המערער לא פנה למשיבה והציג בפניה את הקושי שעמד בפניו בכל הנוגע לתשלום הכופר, ומשכך אין מקום לחזור עכשיו להצעת הכופר הראשונה ולהימנע מהותרת הרשעתו של המערער.

על רקע האמור, עתרה כאמור ב"כ המשיבה לדחות את הערעור.

דין והכרעה

14. המערער עותר כאמור לביטול הרשעתו. עיקר נימוקיו של המערער בכל הנוגע לביטול ההרשעה נסמכות על נסיבותיו האישיות, העדר עבר פלילי, והמלצת שירות המבחן, אשר המליץ להימנע מהרשעתו של המערער. לאחר ששבתי ועיינתי בפסק דינו של בית המשפט קמא, סבורני, כי דין טענת המערער, בכל הנוגע לביטול הרשעתו להידחות.

15. כלל הוא, כי אדם שביצע עבירה צפוי להיות מורשע בדין. בהקשר זה הימנעות מהרשעה היא, אפוא, חריג לכלל, אשר בא לידי ביטוי כאשר לא מתקיים יחס סביר בין הנזק שצפוי לנאשם מן ההרשעה לבין חומרת העבירה. קרי, בית המשפט ישקול, על רקע נסיבות העניין, אם ההרשעה תפגע באופן חמור בשיקום הנאשם ואם סוג העבירה המסוים מאפשר לוותר על ההרשעה מבלי לפגוע בשיקולי המדיניות שבהטלת הענישה. ראו: ע"פ 2555/13 **חי נחמיאס נ' מדינת ישראל**, [פורסם בנבו], (09.01.14); רע"פ 8627/12 **הנסב נ' מדינת ישראל**, [פורסם בנבו], (31.12.12); ע"פ 4340/13 **מיארה נ' מדינת ישראל**, [פורסם בנבו], (12.11.13); רע"פ 1840/12 **יהודה עוזר נ' מדינת ישראל**, [פורסם בנבו], (30.04.13).

16. מעיון בפסק דינו של בית המשפט קמא, עולה, כי בית המשפט קמא איזן נכונה בין כל השיקולים בעניינו של המערער הן לחומרא והן לקולא, לרבות, נסיבותיו האישיות, הסרת המחל על ידו והעובדה כי הוא נעדר עבר פלילי, ולאחר שכלול כל הנתונים בעניינו הגיע למסקנה, כי אין מקום לאי הרשעתו של המערער. סבורני, כי קביעה זו של בית המשפט קמא בדין יסודה. כפי שיפורט להלן.

17. המערער טען, כי הותרת ההרשעה בעניינו על כנה, יש בה כדי לפגוע בעסקיו ובפרנסתו. אולם, הלכה

למעשה, לא עלה בידי המערער להוכיח את הנזק הצפוי להיגרם לפרנסתו מהותרת ההרשעה על כנה. המערער מנהל עסק עצמאי בתחום הבניין מזה למעלה מ-20 שנים, כך שניתן להניח, כי קיימים לו מקורות הכנסה אשר לא בהכרח יידרשו לסוגיית עברו הפלילי של המערער. זאת ועוד, ככלל קיומו של הליך פלילי בגין עבירות כלכליות לרבות עבירות מס, עשוי להסב באופן אינהרנטי, נזקים כלכליים למבצעי העבירות הנ"ל, ואולם, סבורני, כי אין בשיקול זה כדי להצדיק הימנעות מהרשעה.

18. אשר להמלצת שירות המבחן אשר אכן המליץ להימנע מהרשעתו של המערער, כלל הוא, כי אין בהמלצת שירות המבחן כדי לחייב את בית המשפט לאמץ את ההמלצה. בית המשפט אינו כבול להמלצת שירות המבחן שאינו מופקד על הראייה הכוללת, הבוחנת גם שיקולים נוספים על פני טובתו של המערער שעיקרם, בטובת הכלל ובאינטרס הציבורי. יפים לעניין זה דבריו של בית המשפט העליון בע"פ 2669/00 **פלוני נ' מדינת ישראל**, פ"ד נד(3) 685, עמ' 691-690, בקובעו:

"חוות דעת שירות המבחן מתמקדת בפן השיקומי הנוגע להם ואילו חובת בית המשפט לתת דעתו לשיקולים הכוללים של ההליך הפלילי וביניהם לעניינים ששירות המבחן אינו מופקד עליהם".

19. שאלה נוספת שיש להכריע בה היא מה המשקל שיש לייחס לכך כי עמדתה של המשיבה בטרם הגשת כתב האישום הייתה שניתן להסתפק בכופר מבלי להעמיד את הנאשם למשפט פלילי.

20. סעיף 221 לפקודת מס הכנסה קובע לאמור:נ

"נאשם שעבר עבירה לפי הסעיפים 215-220, רשאי הנציב, בהסכמתו של האדם לקחת מידו כופר כסף שלא יעלה על פי שניים מהקנס הגבוה ביותר שמותר להטיל על אותה עבירה, ואם עשה כן - ייפסק כל הליך נגדו על אותה עבירה, ואם היה עצור עליה - ישוחרר".

21. מהאמור עולה, כי הנחת היסוד במסלול הכופר בעבירות מס היא כי ניתן לייתר ניהול ההליך הפלילי בעניינו של מבצע העבירה, וזאת בכפוף להסרת המחדל על ידי הנישום ותשלום גובה הכופר. בהקשר זה יצוין, כי אין למבצעי עבירות המס זכות קנויה לשלם כופר בגין העבירות שביצעו ולהשתחרר מעולו של המשפט הפלילי, כך שהליך הכופר הוא בגדר החריג ולא הכלל. ראו: בג"צ 4001/99 **טהלר נ' נציג מס הכנסה**, [פורסם בנבו], (07.07.99); עע"מ 398/07 **התנועה לחופש המידע נ' מדינת ישראל - רשות המיסים**, [פורסם בנבו], (23.09.08).

22. לצד זאת, ומשניתנה לנישום ההזדמנות לשלם כופר ולייתר ניהול ההליך הפלילי, מן הראוי היה, כי הנ"ל יפעל לתשלומו, לו רצה להימנע מהרשעה.

23. בענייננו, על אף שהמשיבה נעתרה לבקשת המערער והסכימה להסתפק בתשלום כופר במקום לנהל הליך פלילי, לא שילם המערער את הכופר, תוך שהוא טוען לראשונה במסגרת ההליך הפלילי בפני בית המשפט קמא, כי הימנעותו מתשלום הכופר נבעה ממצוקה כלכלית בה היה שרוי בתקופה הנ"ל. חרף האמור, המערער לא הבהיר את מצבו הכלכלי לאשורו. בהקשר זה, היה על המערער להוכיח את טענותיו בדבר "מצבו הכלכלי" באמצעות מסמכים התומכים בגרסתו תוך פירוט מלוא מקורות הכנסותיו, מכלול נכסיו, מכלול חובותיו והוצאותיו השוטפות. בפועל, המערער טען באופן כללי שהיה לו קושי כלכלי לשלם את הכופר שנקבע בטרם הגשת כתב האישום, שעמד על סך של 120,000 ₪, עם זאת, לא הבהיר המערער מה היו סך הכנסותיו, חובותיו ונכסיו, ולא המציא מסמכים התומכים בטענתו.

24. זאת ועוד, המערער אף לא הוכיח, כי הוא פנה למשיבה בבקשה להאריך לו את המועד לתשלום הכופר בשל מצבו הכלכלי.

25. לצד זאת, ועל אף אי קבלת טענת המערער בדבר עמדתה המקורית של המשיבה להסתפק בכופר ולא להעמידו לדין, מעיון בפסק דינו של בית המשפט קמא, עולה, כי המדובר בשיקול שנלקח בחשבון בעת קביעת העונש הסופי שהוטל על המערער, דהיינו, בית המשפט קמא התייחס לעובדה שהמשיבה סברה תחילה שניתן היה לסיים את ההליך בכופר בגדר "נסיבה נוספת" שאיננה קשורה בביצוע העבירה לשם גזירת העונש המתאים למערער, דבר שבא לידי ביטוי בהשתת עונש מקל שלא כלל עונש מאסר ולו כזה שירוצה בעבודות שירות, וגם בהעמידו את שיעור הקנס על 75,000 בלבד.

26. לא נעלם מעיני, השיהוי בהגשת כתב האישום בענייננו של המערער, שכן על פי עובדות כתב האישום, המערער ביצע את העבירה בגינה הועמד לדין בשנת 2005, ובפועל כתב האישום המקורי הוגש בשנת 2012. יחד עם זאת, אין להתעלם מכך, כי במהלך התקופה באו הצדדים בדין ודברים, במהלכם אף הסכימה המשיבה להמיר את כתב האישום בתשלום כופר, דבר שהיה בו מן הסתם כדי להאריך את ההליכים בענייננו של המערער.

27. למעלה מן הצורך יצוין, כי מהות העבירה שבענייננו, מצדיקה את הרשעת המערער. נאמר רבות בפסיקה אודות חומרת עבירות המס במיוחד בשל פגיעתן הקשה בעיקרון השוויון בין הנישומים, בקופה הציבורית וכפועל יוצא ברווחת החברה בכללותה. ראו: ע"פ 3829/13 שניידר נ' מדינת ישראל, [פורסם בנבו] (10.10.13). בהקשר זה, ככלל עומדים שיקולי ההרתעה ביסוד מדיניות הענישה בגין ביצוע עבירות מס דבר הנותן פעמים רבות עדיפות לאינטרס הציבורי על פני נסיבותיו האישיות של מבצע העבירה, זאת לנוכח הסיכון הטמון באי הרשעת מבצעי עבירות המס אשר יש בו כדי להעביר מסר שלילי לציבור, כי ניתן לבצע עבירות כלכליות, מבלי לשאת באחריות. ממסר זה, סבורני, כי יש להימנע.

יפים לעניין זה דבריו של כבוד השופט ס' ג'ובראן במסגרת רע"פ 5779/09 סטיבנסקי נ' מדינת ישראל, [פורסם בנבו], (11.08.09) בקובעו:

"חובה על בית המשפט להבהיר למבקש ולאחרים הזוממים לחזור על מעשיו

והמזלזלים בחוק ובאחריות של כלל אזרחי המדינה לשאת בנטל תשלומי המס, כי החברה בישראל לא תשלים בשום אופן עם עבריינות נפשעת מסוג זה ולא תשקוט עד כי הם יבואו על גמולם."

ראו גם: ע"פ 3151/13 ח'ליל עבדאללה נ' מדינת ישראל, [פורסם בנבו], (24.04.14).

28. על רקע כל האמור, חסד עשה בית המשפט קמא עם המערער, משהסתפק בהטלת עונש מאסר על תנאי ונמנע מהטלת עונש מאסר ולו כזה שירוצה בעבודות שירות.

29. מכל המפורט לעיל, הגעתי לכלל מסקנה, כי אין מקום להתערב בקביעתו של בית המשפט קמא בכל הנוגע להרשעת המערער.

30. זאת ועוד, לא מצאתי אף להתערב בגובה הקנס שהוטל על המערער. למערער הוצע כופר בסך של 120,000 ₪, שלא שולם, משכך, ונוכח העונש המקל שהושת על המערער, המתבטא במאסר על תנאי, סוברני, כי הקנס שהושת על המערער הינו קנס סביר, בהתחשב במגמת פסיקתו של בית המשפט העליון המחייבת החמרה בענישה עם מבצעי עבירות כלכליות.

31. אשר על כן, סוברני, כי בדין קבע בית המשפט קמא את גובה הקנס שהושת על המערער, בתקווה, שיהיה בדבר כדי להרתיע את הציבור בכלל ואת המערער בפרט מביצוע עבירות כלכליות.

32. בהינתן כל האמור לעיל, אציע לחברי לדחות את הערעור על כל חלקיו.

בטינה טאובר, שופטת

השופט ר' שפירא [אב"ד]:

אני מסכים עם האמור בפסק דינה של חברתי, השופטת טאובר, והתוצאה כי יש לדחות את הערעור.

העובדה כי קיימת חלופה להליך הפלילי בדרך של תשלום כופר היא שיקול שניתן וראוי להביאו בחשבון לעניין הימנעות מהרשעה. ראו לעניין זה את הדברים שנאמרו ברע"פ 3515/12 מדינת ישראל נ' דוד שבתאי ואח' (ניתן ביום 10.9.2013), פסקה 36 - 39 לפסק הדין (הדברים התייחסו לעבירות שעניינן באיכות הסביבה, ואולם הם נכונים, בהתאמה המתחייבת, גם לענייננו):

"...ראינו כי במהלך השנים, קיימת מגמה בחקיקה להעברת הטיפול האכיפתי בעבירות

בעלות מאפיינים דומים למסלולי אכיפה חלופיים (עבירות קנס, עבירות מינהליות, עיצום כספי). במסגרת מסלולים אלה, ההרשעה בפלילים היא בבחינת חריג להילוך הדברים הרגיל (עיצום כספי, עבירות מינהליות) או שאינה נרשמת ברישום הפלילי (עבירות קנס). זאת, בניגוד לכלל הנוהג בהלכה הפסוקה ביחס להליכים פליליים, שלפיו הרשעה היא הכלל והימנעות מהרשעה היא החריג לו.

כיצד נתון זה משליך על ענייננו? מחד גיסא, אחת מתכליות המעבר למתווה אכיפה חלופיים הוא הימנעות מהרשעה פלילית, נוכח מאפייניהן של עבירות אחריות הקפידה. לכן, ניתן לכאורה לשאוב השראה מן ההסדרים החלופיים (כפי שעשה בית המשפט המחוזי), ולהגמיש את הכלל הנוגע להימנעות מהרשעה בפלילים ביחס לעבירות אלה...

...נראה כי גם ביישום ההלכה הנוהגת, כפי שנקבעה בעניין כתב ובפסיקה שצעדה בעקבותיו, בית המשפט אינו עוצם את עיניו למאפיינים המיוחדים של העבירות האסדרתיות, ואין מניעה לתת לנתון זה משקל באיזון הכולל. כפי שצוין, חומרת העבירה ונסיבות ביצועה הן שיקול שנלקח בחשבון באיזון שקבעה הפסיקה לבחינת שאלת הימנעות מהרשעה בפלילים, בין האינטרס הציבורי שבהרשעה לבין נסיבותיו הפרטניות של הנאשם והנזק שייגרם לו כתוצאה מן ההרשעה. ככל שהעבירה שעבר הנאשם ונסיבות ביצועה הן ברף הנמוך, כך פוחת האינטרס הציבורי שבהרשעה. כפועל יוצא, ניתן להקל על הנטל המוטל על כתפי הנאשם להראות את עצמת הפגיעה שתיגרם לו כתוצאה מן ההרשעה כתנאי לאי הרשעתו בדיון".

אלא שבמקרה שבפנינו לא מילא המערער אחר הנדרש לצורך מימוש החלופה המנהלית שהוצעה לו. בנסיבות אלו, ותוך שמביאים בחשבון את ההלכות שנקבעו לעניין הרשעה בעבירות מס, לא נפל כל פגם בהחלטת בית משפט קמא אשר החליט להרשיע את המערער ולהביא לידי ביטוי את מכלול הנסיבות בדרך של הרשעתו בדיון בצד גזירת עונש מקל.

בית משפט קמא שקל ואיזן את כל הנתונים הנדרשים לעניין והתוצאה אליה הגיע ראויה. בנסיבות אלו דינו של הערעור להידחות.

**רון שפירא, סגן נשיא
[אב"ד]**

השופט א' אליקים:

אני מסכים.

**אברהם אליקים,
שופט**

הוחלט פה אחד לדחות את הערעור על כל חלקיו.

ניתן היום, כ"ז סיוון
תשע"ד, 25 יוני 2014,
במעמד הצדדים ובאי
כוחם.
רון שפירא, סגן נשיא
[אב"ד]

בטינה טאובר, שופטת

אברהם אליקים,
שופט